

Územní studie Vysočany

Zpráva z úvodního zapojení veřejnosti
do přípravy analytické části studie

Obsah

1. Shrnutí.....	3
2. Postup a metody zapojení veřejnosti do analýzy území	5
2.1. Cílové skupiny a klíčoví aktéři	5
2.2. Metodika sběru a vyhodnocení dat	6
2.3. Informování.....	8
3. Výstupy	10
3.1. Kdo jsou naši respondenti?	10
3.2. Jaké jsou v území hodnoty?.....	11
3.3. Která místa považují místní za lokální centra?	14
3.4. Kde se v území nacházejí bariéry pro pohyb?.....	15
3.5. Jaké má území deficity z pohledu občanské vybavenosti?	18
3.6. Jaké vnímají obyvatelé možné hrozby spojené s rozvojem území?.....	18
4. přílohy	20
Příloha 1 – ukázka části webu s informacemi o záměrech v dané lokalitě + výzvou k zapojení do mapování (březen/24)	20
Příloha 2 – seznam klíčových aktérů v území	21
Příloha 3 Struktura rozhovoru.....	23
Příloha 4 - Struktura pro on-line dotazování	24

Zadavatel:

Magistrát hlavního města Prahy
Odbor územního rozvoje
Jungmannova 35/29, 110 01 Praha 1
Ředitel odboru: Ing. arch. Filip Foglar
Pověřený pořizovatel: Ing. Daniel Novotný

Zpracovatel:

Agora CE, o.p.s., www.agorace.cz
Petra Rezka 12, Praha 4, 14000
Kontaktní osoba: Vojtěch Černý

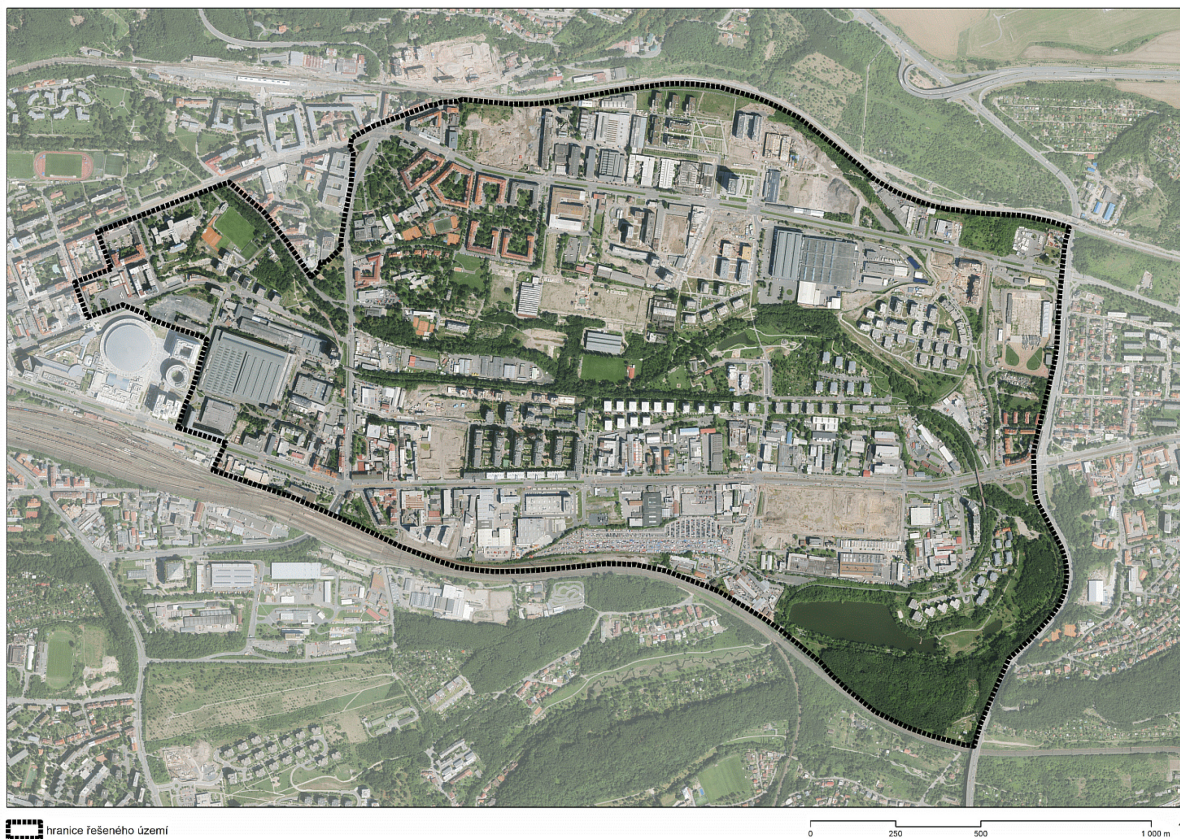

Foto na úvodní straně - zahájení komentované procházky dne 19. 3. 2024 (zdroj: MHMP)
Děkujeme všem, kteří se do úvodní fáze participace aktivně zapojili!

1. Shrnutí

Tato zpráva popisuje postup a výsledky zapojení veřejnosti do přípravy analytické části Územní studie Vysočany. Zapojení veřejnosti probíhalo od ledna do března 2024. Hlavním cílem všech realizovaných aktivit bylo **poskytnout zpracovateli studie oporu při přípravě návrhové části studie**. Analyzovali jsme proto to, jak vnímají současný stav území jeho obyvatelé, případně další komunitní aktéři.

obrázek 1 - hranice řešeného území územní studie

Kontext tvorby studie a nejnovější informace o stavu pořizování studie naleznete v současnosti na webu vysočany.praha.eu. Web byl jednou z informačních aktivit realizovaných jako nástroj pro zlepšení podmínek participace veřejnosti na přípravě studie.

Na úvod je třeba říci, že tato zpráva prezentuje především názory a mínění těch **obyvatel, kteří v území žijí poměrně krátce**. Většina zapojených (cca 2/3), zde žije méně než 9 let. Jedná se o obyvatele části území na východ od ulice Freyova, která se začala transformovat z industriálního zázemí Prahy na novou obytnou čtvrť relativně nedávno.

Pro tyto obyvatele je primární a **nejzásadnější současnou hodnotou především množství zeleně**, kterou je území lemováno ze severu a jihu a také největší krajinné dominanty, údolí Rokytky.

Park Zahrádky, který naplňuje tuto hodnotu a zároveň vytváří podmínky pro pobyt a setkávání místních obyvatel, je proto také vnímán jako **hlavní společenské centrum území**. Většina ostatních definovaných center trpí řadou problémů a deficitů.

Jako centrum Vysočan je samozřejmě také vnímáno **náměstí OSN**. V jeho případě však současný stav a nedořešenost zdaleka převažuje výhody, které by mohla přinášet kumulace společenských funkcí, které se v něm nachází. Jedná se tak „**pouze**“ **dopravní uzel přirozeně kumulující veřejné i komerční služby**.

Dobrou zprávou je, že lidé vnímají řadu míst jako určité **zárodky lokálních center**. Mají tedy potenciál tuto funkci opravdu rozvinout. Jsou jimi obě další stanice metra, tj. Kolbenova a Českomoravská. Centrem je do určité míry také nádraží Libeň coby dopravní uzel. Dále se ukazuje, že vedle center u hlavních dopravních uzlů, je třeba myslet na lokální centra uvnitř sídlištní zástavby. Relativně pozitivním příkladem, tedy vůči jiným projektům zcela bez vybavenosti, je centrum sídliště „Suomi“. Obdobně to, že **centrum vytváří právě dostupnost společenského vyžití a služeb**, demonstruje také areál Pragovky.

Hlavními deficity v území, zejména na východ od Freyovy, je **špatná dostupnost některých služeb a neprostupnost území**. Za hnací sílu těchto deficitů respondenti vnímají především nekoordinovaný rozvoj. I proto nepřekvapí, že nám obyvatelé potvrzují, že **největší ohrožení je budoucí „přelidněnost“** resp. z ní plynoucí problémy jako je právě nedostatečná veřejná infrastruktura (služeb, dopravní) a zničení přírodní složky životního prostředí.

Pozitivní zprávou je, že na tomto pohledu se zapojená veřejnost shodla s autory studie. Otázkou zatím zůstává, jak bude studie schopná ve své návrhové části reagovat na tyto potřeby v poměrně omezeném manévrovacím prostoru. Ten je dán řadou již existujících, odsouhlasených, a tedy závazných podkladů k rozvoji transformačních území v rámci územní studie Vysočany.

2. Postup a metody zapojení veřejnosti do analýzy území

Standardním postup participativního plánování bývá v úvodních fázích zaměřen na mapování hodnot, deficitů, vize či rizik rozvoje v určité oblasti. S ohledem na specifické obsahové zaměření studie jsme se po konzultaci se zpracovatelem studie a následně také po sérii rozhovorů s místními obyvateli rozhodli zaměřit **mapování zaměřené na specifická témata**, která by měla návrhová část studie také řešit. Těmito tématy byly:

- veřejný prostor,
- prostupnost území a
- občanská vybavenost.

Mapování v tradičně obecných kategoriích, by přineslo možná zajímavé informace a data, ovšem bez návaznosti na jejich využití při zpracování studie. Obdobných dat bylo pro území vytvořeno jen v několika posledních letech poměrně dost, aniž by se s nimi nějak efektivně pracovalo a data byla využita pro vytvoření navazujících plánů či realizaci specifických aktivit zlepšujících kvalitu života občanů¹. Nicméně je možné říci, že data předchozích šetření v zásadě potvrzují závěry prezentované dále.

Vedlejším cílem bylo v rámci sběru dat poskytnout obyvatelům plnohodnotnou informaci o významu připravované studie, tzn. informovat je².

Obrázek 2 - úrovně participace dle Společně měníme (Agora, 2010)

2.1. Cílové skupiny a klíčoví aktéři

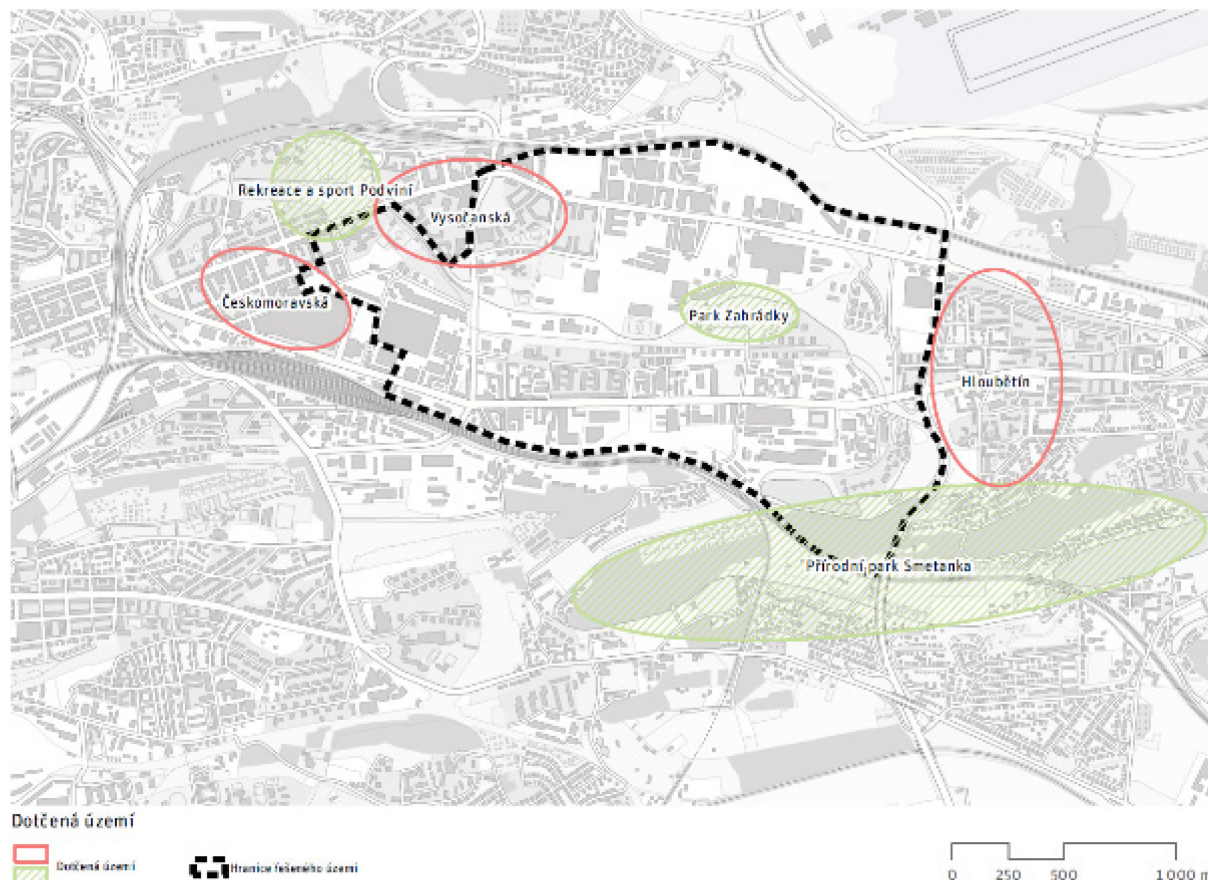
Mapování a analýzu vnímání stavu zájmového území jsme zaměřili na získávání informací od určitých, specifických skupin obyvatel v území. Cílovou skupinou participativního plánování jsou v našem případě obyvatelé Vysočan, části Hloubětína a části Libně. Tedy obyvatelé daného území a přilehlých oblastí, protože i na ně bude mít studie dopad.

Kromě tzv. široké veřejnosti jsme se zaměřili na spolupráci se specifickými klíčovými aktéry, kteří představují více či méně formální představitele místních komunit. Například spolky, které zde sídlí a poskytují místním obyvatelům zázemí pro jejich volnočasové a sportovní aktivity. Klíčovým aktérem jsou také místní SVJ, resp. jejich zástupci.

¹ Jedná se o dvě šetření technikou tzv. pocitového mapování, které prováděl Magistrát v roce 2021 a ÚMČ Praha 9 v roce 2022. MČ Praha 9 realizovala v zájmovém území v roce 2022 také 4 veřejná setkání, jejichž výstup jsme prostudovali v rámci úvodního studia vstupních materiálů. Jejich výstupy měly sloužit k tvorbě dílčích studií, ty však zatím nebyly dle našich informací nijak dále využity.

² Další fáze procesu pořizování studie budou znamenat ještě vyšší úroveň participace, ve které budeme k vytvořenému návrhu studie získávat od obyvatel území zpětnou vazbu.

Proces participativního plánování, jehož výstup představujeme, pak úmyslně pomíjí zájmy a postoje řady dalších klíčových aktérů. Jedná se zejména o představitele samosprávy a státní správy, jimi zřizovaných organizací a vlastníky soukromých pozemků, potažmo developery v území. Jednání mezi nimi a zadavatelem probíhá na jiných úrovních a jejich výsledky budou zohledněny v konečné podobě územní studie.

2.2. Metodika sběru a vyhodnocení dat

Mapování proběhlo s využitím 3 hlavních výzkumných postupů, individuálních polostrukturovaných rozhovorů, online anketního šetření a setkání nad mapou.

V úvodu procesu participace jsme realizovali **12 individuálních, tematicky zaměřených polostrukturovaných rozhovorů** se zástupci místních obyvatel, spolků či komunitních organizací (jejich seznam, vč. struktury rozhovoru uvádíme v příloze). Smyslem rozhovorů bylo připravit strukturu anketního šetření. Vzhledem k tomu, že část rozhovorů byla vedena se zástupci klíčových aktérů, usilovali jsme také o jejich lepší informovanost a zapojení do spolupráce na následné informační kampani.

Obrázek 4 - veřejné setkání v ZŠ Elektra (12.3. 2024)

V březnu 2024 (od 1. – 20. 3) jsme otevřeli možnost zapojit se do **on-line anketního šetření**. To bylo s ohledem na očekávaný výstup koncipováno zčásti jako pocitové mapování a zčásti jako dotazník s několika uzavřenými a několika otevřenými otázkami. Do dotazování a pocitového mapování se zapojilo **282 respondentů**.

Obrázek 5 - komentovaná procházka v území (19.3.2024)

Poslední formou získávání informací od naší cílové skupiny byla dvojice **veřejných setkání nad mapou a komentovaná procházka**. Je třeba zdůraznit, že tato setkání byla primárně určena právě na nejaktivnější obyvatele zájmového území. Celkový počet účastníků všech těchto setkání byl 81³. Pokud

³ Účastníků jednotlivých setkání bylo 38 v ZŠ Elektra (12. 3. 2024), 19 v Obecním domě (14. 3. 2024) a 24 na komentované procházce (19. 3. 2024).

vezmeme v úvahu, že někteří se účastnili více akcí, měli jsme možnost získat informace cca od 60 unikátních obyvatel území⁴.

Sběr dat během veřejných setkání byl zajištěn metodou pocitového mapování provedeného obdobnou formou jako on-line šetření, do kterého se zapojilo cca 260 respondentů.

Obrázek 6 - aktivity zapojení veřejnosti realizované v analytické části

Data z veřejných setkání spolu s daty z on-line šetření byla následně zpracována společně v nástroji pocitove-mapy.cz⁵. Sloučená data tak představují odpovědi 327 respondentů. V některých ohledech však mohou být duplicitní, protože část návštěvníků veřejných setkání pracovala také s on-line nástrojem a jejich názor se tak opakuje v datech 2x. Odhadem se může jednat o 30 záznamů.

Každý respondent mohl jako svou odpověď v mapě kliknutím označit místo, které se pojí s určitým pocitem. Část respondentů také přidala zdůvodnění svého popisu. Ta jsme zobecnili a uvádíme je pro jednotlivá ohniska⁶ odpovědí včetně vybraného ilustrativního výroku.

Data otevřených otázek byla zakódována a dále uvádíme vizualizaci frekvenční analýzy jednotlivých kódů v podobě tzv. wordcloud(ů).

Data z uzavřených otázek jsme podrobili jednoduché frekvenční analýze. Vizualizace výsledků je uvedena v následujících grafech.

2.3. Informování

Klíčovým aspektem v úvodní fázi participace bylo informovat o zahájení pořizování územní studie a jejím významu jak širší veřejnost, tak klíčové aktéry, a to zejména v transformační oblasti Vysočan a západní části Hloubětína. Následující obrázek ilustruje hierarchii použitých nástrojů informování od nástrojů s největším dopadem, ale nejmenší možností jakékoliv interakce (a tudíž možnosti ověřit srozumitelnost sdělení) až k nástrojům, které umožnili o záměru a významu studie informovat a získat od informovaných zpětnou vazbu, která svědčí o porozumění sdělované informace.

Zatímco u nástrojů v základu pyramidy je očekávaný dosah v řádech desetitisíců, špice pyramidy představuje dosah řádově maximálně desítek zástupců naší cílové skupiny (cca 60-70).

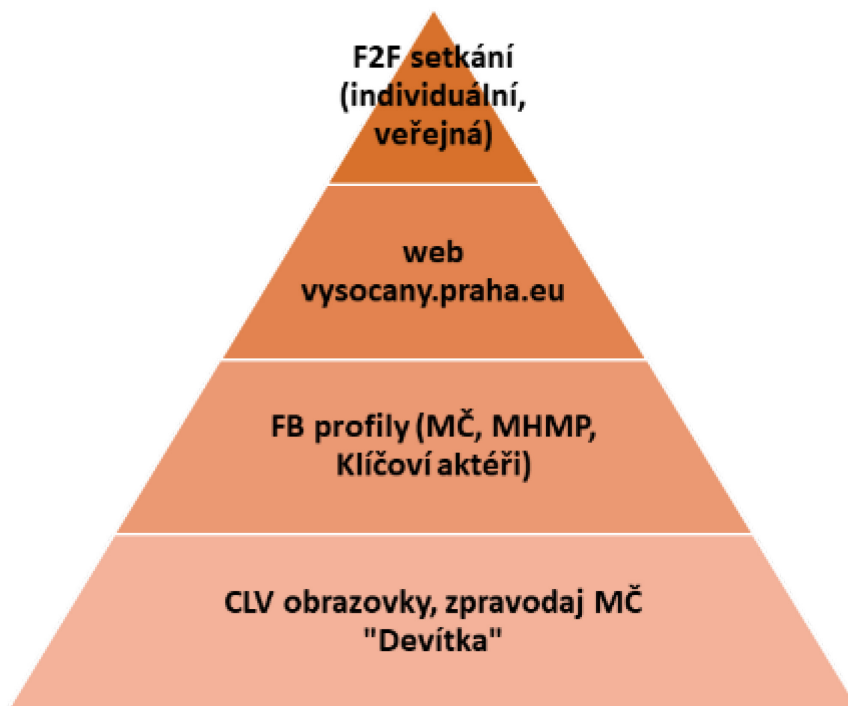
⁴ Přesný počet lze stanovit obtížně, někteří účastníci se účastnili dvou či tří dokonce všech tří setkání, někteří se naopak účastnili pouze určité části programu.

⁵ Tento nástroj obsahuje také souhrnnou vizualizaci nezpracovaných dat na adrese:

<https://www.pocitovemap.cz/us-vysocany-2024/nahled> (k 12. 4. 2024)

⁶ Ohnisko je tvořeno součtem záznamů v mapě. Graficky je odpověď vizualizována hexagonem, odstín modré barvy pak ukazuje na hustotu bodů, resp. četnost odpovědí v dané části území. V místech, kde je v ploše hexagonu více než 10 bodů, je uveden i jejich počet.

Krom výš uvedených veřejných setkání nad mapou jsme s ohledem na zvýšení informovanosti místních klíčových aktérů uspořádali setkání ve formátu tzv. stakeholder meetingu, jehož účel byl primárně informační, a na který jsme pozvali zástupce místních zájmových, komunitních a volnočasových organizací. Setkání se uskutečnilo 20. 2. 2024 a účastnilo se ho 12 místních obyvatel.

Obrázek 7 - schematické znázornění dopadů informační kampaně

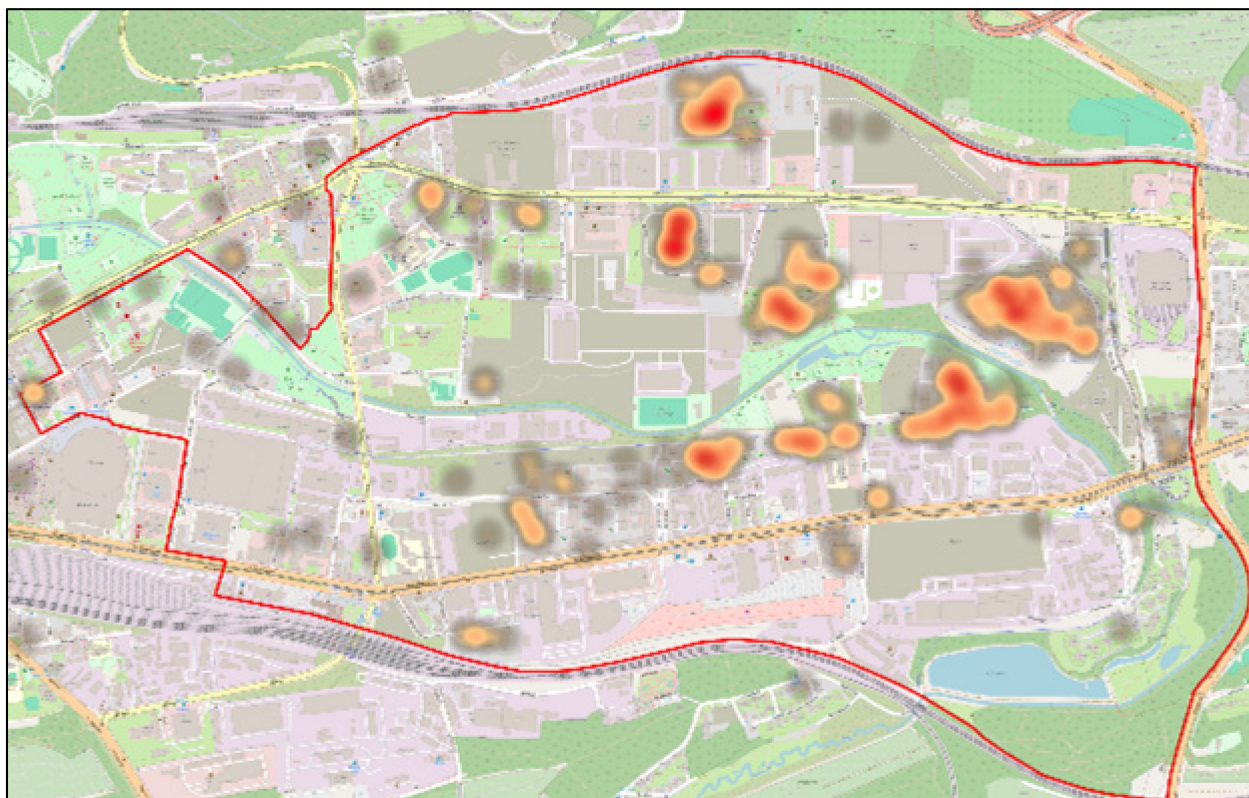
3. Výstupy

Výstupy participace zde pro přehlednost shrnujeme za všechny tři použité metody zapojení veřejnosti.

3.1. Kdo jsou naši respondenti?

Jak už bylo uvedeno výše, vstupy, které jsme pro analytickou část studie vytvořili, se zakládají především na mínění místních obyvatel, především těch, kteří žijí v území východně od ulice Freyova a bydlí zde relativně krátce.

Během úvodních rozhovorů se ukázalo, že téma rozvoje vnímají jako důležité především obyvatelé východní části území. Oslovení v západní části svou účast odmítali. Nepřímo se to projevilo v účasti na veřejných setkáních a také v on-line šetření, kdy jsme se účastníků ptali na místo jejich bydliště (viz obrázek 8). Na obrázku je vidět, že relativně největší množství respondentů pochází z nových bytových projektů. Zajímavé je, že se to nevztahuje na nejstarší fáze výstavby „Nová Harfa“.

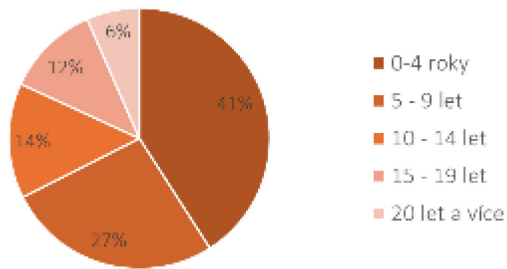
Obrázek 8 - hlavní ohniska bydliště respondentů a účastníků veřejných setkání (327 respondentů)

Obrázek aktivního občana coby relativně nově přišedšího potvrzují také odpovědi v anketě. Graf č. 1 ukazuje, že téměř polovina z nich tu žije 4 a méně let. Do devíti let tu žijí zhruba 2/3 našich respondentů. Naopak starousedlíků, kteří zde žijí již 20 a více let je pouze malý zlomek, zhruba 1/20.

Zároveň platí, že se zapojili ti, co zde plánují bydlet i v budoucnu, a naopak se starousedlíky stát chtějí. I to je zjevná motivace pro účast v procesu participativního plánování. Téměř 8 z 10 respondentů zde plánuje bydlet i za 10 až 15 let. Desetina jich neodpověděla kladně, protože neví, a tedy zbývající desetina zde bydlet nehodlá (viz graf č. 2).

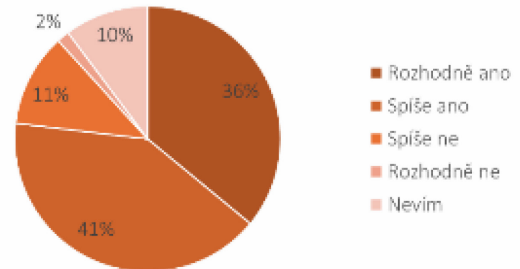

Délka bydlení respondentů v lokalitě (N = 259)

graf 1 - jak dlouho respondenti v území bydlí

Plánujete zde bydlet i za dalších 10-15 let? (N=264)

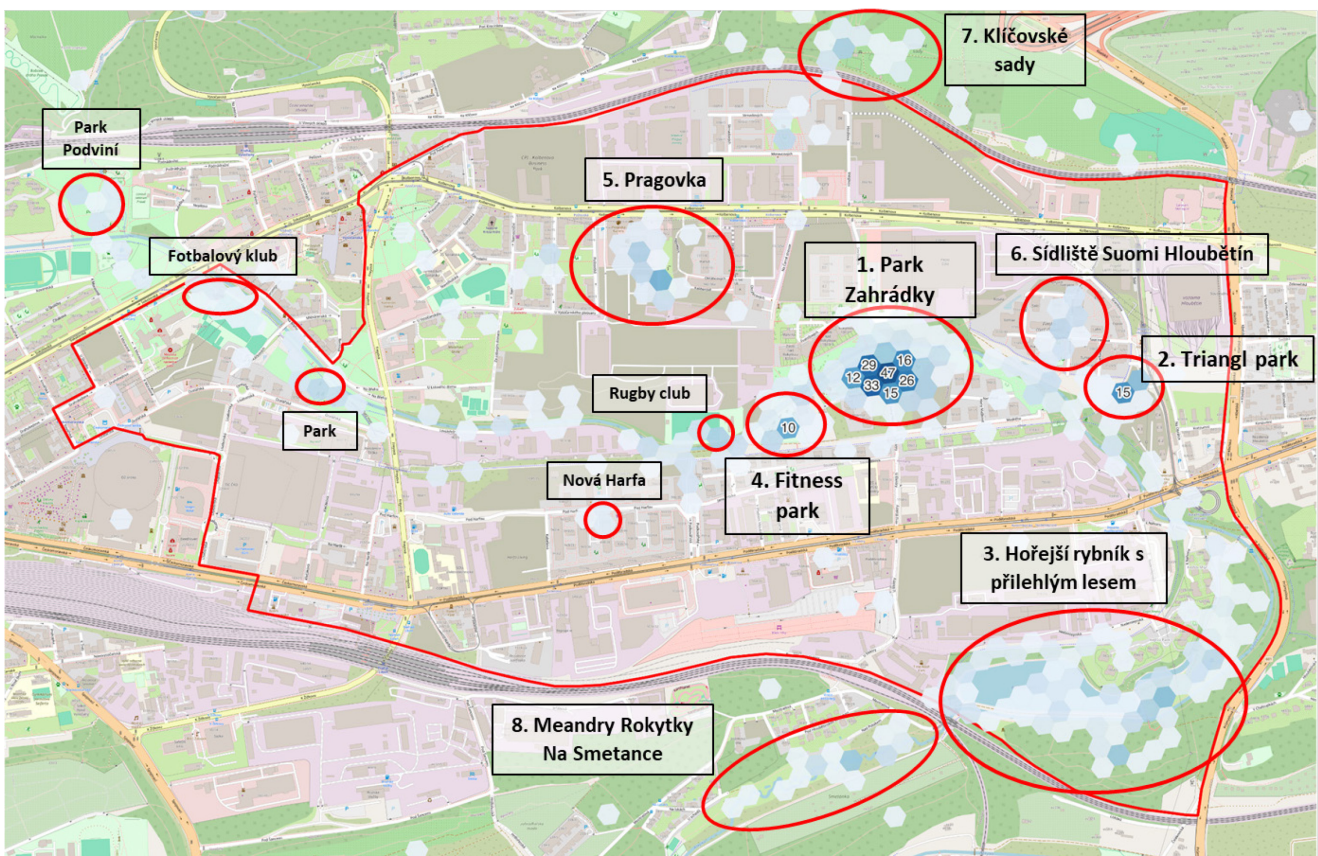

graf 2 - budoucí plány našich respondentů

3.2. Jaké jsou v území hodnoty?

Obecně je nejvíce oblíbena **zeleň podél Rokytky, včetně cyklostezky**. Následující obrázek č. 9 ukazuje konkrétní ohniska oblíbených míst. Významná ohniska (Klíčovské sady a meandry Rokytky) se nachází za hranicemi řešeného území. Je však jasné, že se jedná o místa, kterým veřejnost přisuzuje velkou hodnotu.

V odpovědích na otázku „Když by za vámi přijela návštěva, čím byste se jí v místě svého bydliště chtěl pochlubit?“ jednak vidíme (viz obrázek č. 10) potvrzení toho, že zeleň podél Rokytky je jedna z hlavních hodnot v území. Zároveň se zde také objevuje nový typ hodnoty, a to je **industriální dědictví** této bývalé průmyslové čtvrti.

Obrázek 9 - oblíbená místa definovaná v odpovědi na otázku. “Kde to máte rádi (například si sem zajdete na procházku, potkat se známými atp.)?”

Legenda obrázku 9 - oblíbená místa:

1. **Park Zahrádky** – dostupné příjemné a bezpečné místo – oáza pro místní. Park je využíván jako místo pro setkávání s přáteli, odpočinek, sportování. Oceňována kavárna (občerstvení), kulturní akce, velké hřiště pro děti. Někteří respondenti vyjadřovali potřebu ponechat místo bez další výstavby a atrakcí a zachovat co nejvíce zeleně, kritizovali přelidněnost.

„Místní "central park" s obrovským potenciálem a možnostmi dalšího rozvoje. Důležité je zelenou plochu zachovat a dal rozšiřovat.“

2. **Triangl park** – výjimečné hřiště pro větší děti, konaly se zde zajímavé akce.

„Jedna z mála sportovních ploch, namísto rozšíření má být ale přesunuto na malý městský pozemek a současný pozemek zastavěn.“

3. **Hořejší a Polifkův rybník** s přilehlým lesem – přírodní charakter, místo ke sportování, pikniku

„Krásné místo, lze si udělat okružní procházku vícero cestami, akorát daleko na kratší procházku, není nutné přecházet silnici. Přírodní prostor, kde se tolik neseká.“

4. **Fitness park/louka** – pro možnost sportování, nepřelidněnost.

„Příjemné nepřelidněné místo.“

5. **Pragovka** – pohodová atmosféra v jakémkoliv počasí. Oceňovány podniky Permanent Pragovka a Factory café. Využití letního kina, galerie, pro setkání s přáteli.

„Pragovka, Permanent a galerie jsou skvělými místy pro setkávání se s dalšími lidmi, beru sem rodiče i přátele.“

6. **Sídlíště Suomi Hloubětín** – oceňováno pro svoji vybavenost služeb (restaurace, kavárny, vinárna, dětské hřiště).

„Jako jedno z mála sídlíšť zde jsou i nějaké služby, oblíbené restaurace, vinárna, kavárna... všude jinde jsou jen králíkárný bez jakékoli vybavenosti.“

7. **Klíčovské sady** – příjemná oáza neupravené zeleně.

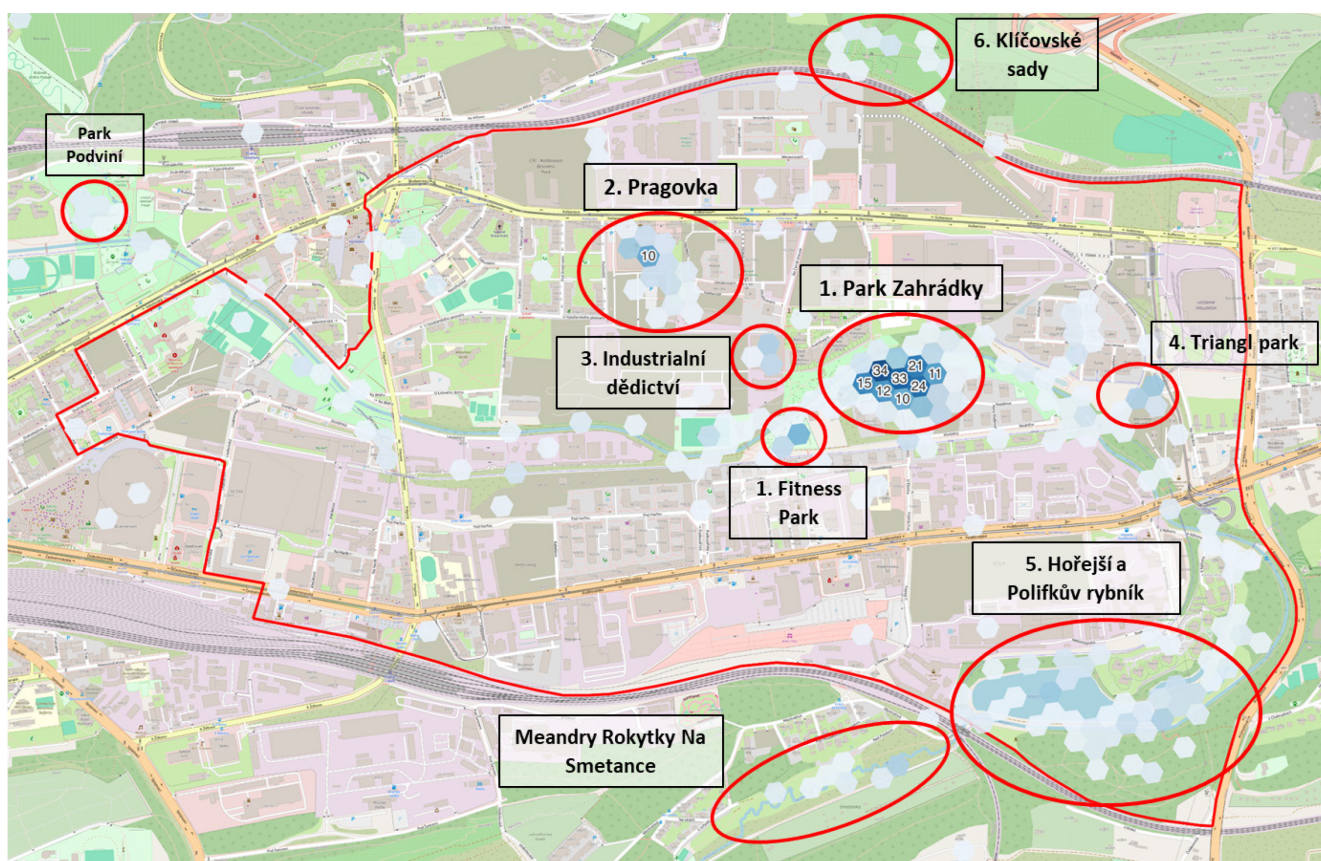
„Krásný jižní svah, nedostupný a díky tomu i klidnější.“

8. **Meandry Rokytky Na Smetance** - jako úspěšně esteticky upravená příroda pro rekreaci.

„Nejkrásnější místo, jedno z nejlepších v Praze. Nelze popsat slovy. Neumím si představit, že se to tu má zdevastovat železnicí. Už to nebude nikdy takové. Přeji si, aby se to nestalo a zůstalo to, jak to je.“

Mezi další oblíbená místa v území patří opět zázemí pro volnočasové aktivity, jako jsou hřiště fotbalového a ragbyového klubu, park Podviní či městský park „Pod Lávkou“.

Obrázek 10 - čím byste se pochlubili, kdyby za Vámi přijela návštěva?

Legenda obrázku 10 – místa na, kterými by se respondenti pochlubili:

1. **Park Zahrádky** - Café park zahrádky – přirozené centrum. Místo pro sport, centrum pro setkávání (s přáteli), místo pro děti (mirakulum). Výhrada – již maximum únosných atrakcí, přetěžováno návštěvníky z jiných koutů Prahy, potřeba zachovat zeleň a klid.

„Dětským Mirakulem a celým parkem. Bohužel už o něm ví tolik lidí, že o víkendu je tam hlava na hlavě.“

2. **Pragovka** – kavárna, Permanent Pragovka, Pragovka jako místo pro trávení času v jakémkoliv počasí.

Funkční a příjemnou čtvrtí, kde člověk může příjemně trávit čas venku, vevnitř i v prostorech částečně krytých před nepřízní počasí a nemusí kvůli tomu do jiné čtvrti.“

3. **Staré Industriální budovy** včetně komínů – atmosféra industriální architektury, památka minulých dob.

„Rád bych se pochlubil nějakou historickou zástavbou. Je zde mnoho industriálních budov z přelomu 19. a 20. století, a je velká škoda, že jsou ve stavu, v němž jsou.“

4. **Triangl park** – hřiště pro starší děti, Pumptrack, sezení v létě.

5. **Hořejší a Polifkův rybník:**

„Nejkrásnější část čtvrti, hlavně tu nedávejte žádná “lákadla” jako stánky, přístřešky apod.“ vs. „Rybník, avšak bez jakéhokoliv zázemí. Vřele doporučuji se inspirovat sportovním komplexem Hamr v Záběhlicích u Hamerského rybníka“

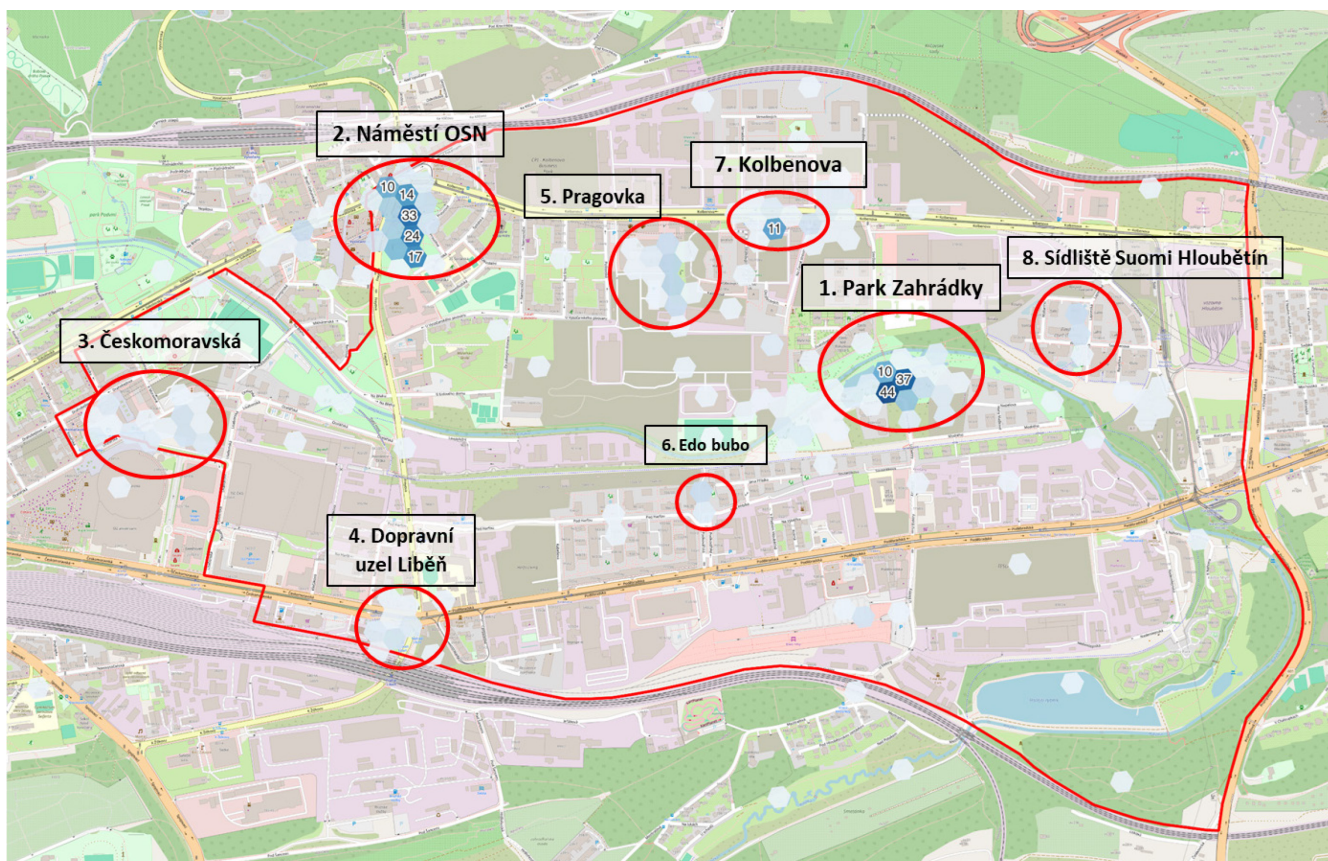

6. **Klíčové sady** – krásné prostředí a výhled na Vysočany, ale špatně přístupný park.

3.3. Která místa považují místní za lokální centra?

Na otázku „Které místo považujete za přirozené centrum Vysočan?“ naši respondenti identifikovali následující místa (viz obrázek 11). Dvě hlavní centra jsou **Náměstí OSN a Park Zahrádky**. Ostatní jsou vnímána jako místa, která mají potenciál se lokálními centry stát, protože se jedná o přirozené dopravní uzly, kam směřuje řada místních. Za současného stavu místy ovšem pouze projdou, protože zde není nic, kvůli čemu by zde zastavili.

Další centra ukazují na důležitost **vybavenosti a služeb, jako amalgámu funkčních veřejných prostor**. Jsou jimi Pragovka neboli Ěčko s kavárnou a hospodou s venkovním posezením, ale také sídliště „Suomi“ s fungujícím obchodním parterem. Podobně vytváří centra také 2 zárodky komunitních resp. rodičovských center (Colben centrum a Edo bubo centrum). Z rozhovorů vyplývá, že tato dvě místa jsou coby komunitní centra nedostatečná. Jako vzor fungujícího komunitně-společenského prostoru je uváděn prostor H55, který funguje nedaleko v části Hloubětína spadající pod městskou část Praha 14.

Obrázek 11 - lokální centra Vysočan a Hloubětína

Legenda obrázku 11 – lokální centra Vysočan

1. **Park Zahrádky** - potkávají se zde lidé ze sousedství, lze tu odpočívat, sportovat, trávit čas s dětmi. Na druhou stranu - kapacita přestává dostačovat, protože toto místo vyhledávají nejen místní.

“Neznám moc jiných míst, kde by se scházely opravdu celé Vysočany, byl zároveň klid od dopravy, bezdáků atd.”

2. **Náměstí OSN** – významné dopravně i z hlediska koncentrace občanské vybavenosti, která jinde není. Není ale vnímané jako místo, kde bych se chtěl setkávat s ostatními, něco zde společně prožívat.

“Tento park má určitě potenciál být "centrem Vysočan", nyní se člověk (ještě v kombinaci s okolím zastávek autobusů, kde se také shlukuje spousta lidí bez domova apod...) skoro bojí tudy v podvečer projít, což mi nepřijde ideální, vzhledem k tomu, že hned naproti je základní škola a gymnázium.. zasloužil by si tedy určitě víc pozornosti”

3. **Českomoravská** – místo se přirozeně nabízí jako jedno z center kvůli stanici metra a blízké O2 Areně.

„Okolí O2 areny je tímto směrem velmi špatně řešeno, je tam hluk, parkoviště, kamiony atd. Přitom by mohlo jít o skvělé místo.”

4. **Dopravní uzel Libeň** – důležitý hlavně dopravně (cestuje tudy velké množství lidí), ale dalo by se zde pracovat lépe s významem VP.
5. **Pragovka** – spíše vnímáno jako místo s vysokým potenciálem do budoucna, přirozeným centrem je vnímána budova E factory.
6. **Edu Bubo klub** – centrum aktivit pro rodiny s dětmi (občerstvení, hřiště)
7. **Kolbenova** – místo, které by centrem mělo dle občanů přirozeně být (zastávka metra a tramvaje), ale zatím není.
8. **Sídlíště Suomi Hloubětín** – náměstí uprostřed sídlíště Suomi s několika provozovny, centrem spíše pro místní

“Je tu restaurace a pár obchodů, je to takové naše minicentrum, někteří sousedé nám ho závidí.”

3.4. Kde se v území nacházejí bariéry pro pohyb?

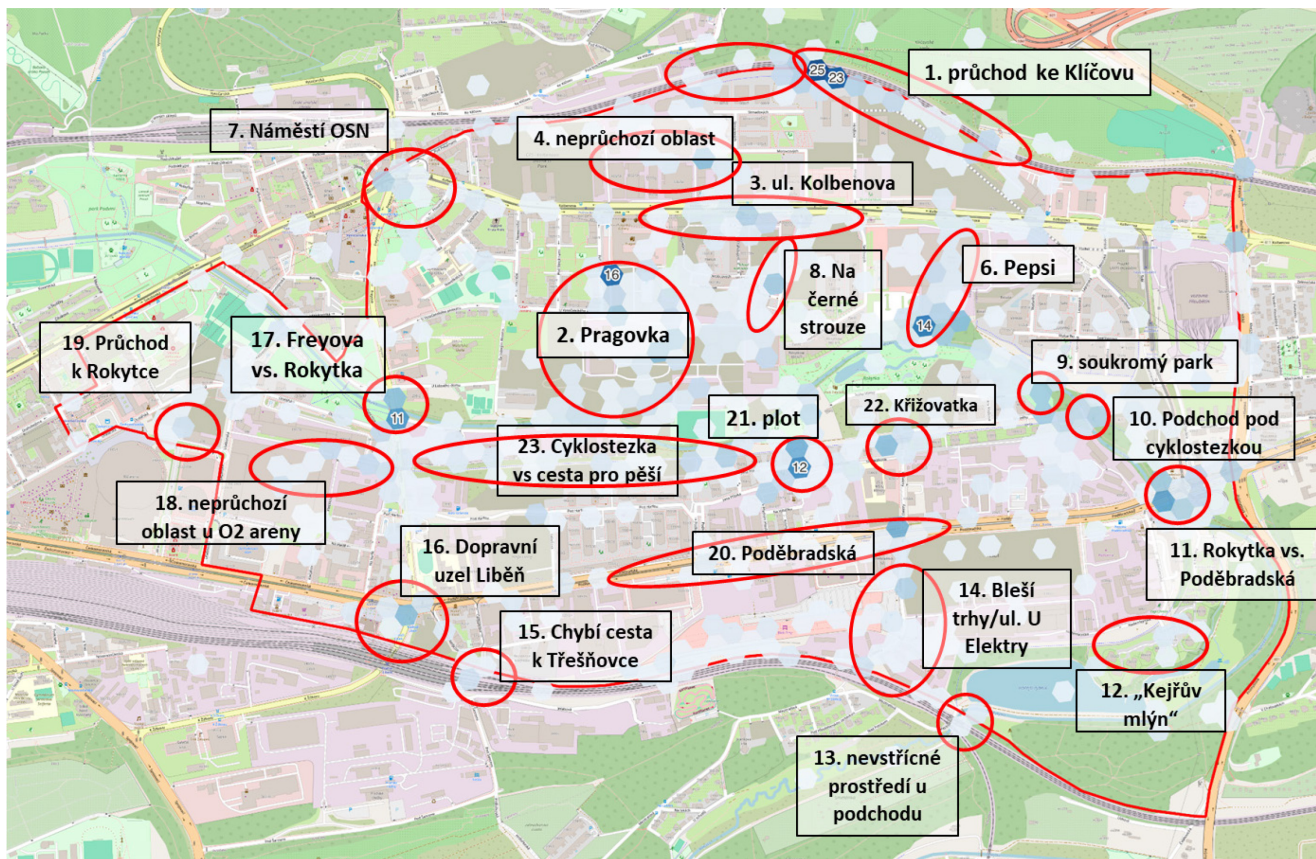
V krátkosti, všude. Nejrozsáhlejší množství dat, která jsme zaznamenali, jsou odpovědi na otázku „Která místa pro vás představují bariéru v tom, abyste se dostali tam, kam chcete?“ Obrázek 12 ukazuje nejdůležitější z identifikovaných bariér. Byť se **situace s postupnou transformací jednotlivých průmyslových areálů zlepšuje**, je v území stále mnoho míst, které pohybu územím vysloveně brání nebo jej nějak znepríjemňují, a to jak pro pohyb po trasách severo-jihních, tak východo-západních.

Bariéry jsou dány uzavřeností brownfieldů či stále fungujících areálů v **soukromém vlastnictví** (typicky Pragovka, Pepsi a další).

Veřejná prostranství v obytných projektech jsou řešena nekonceptně a nenavazují na sebe. **Soukromé vlastnictví veřejných prostor** také v některých případech vytváří bariéry nové. Za všechny jmenujme například nepřekonatelný plot mezi ulicemi Jana Příbíkova a Sousedíkova.

Bariérami jsou také **komunikace**, typicky jsou to obě radiály Kolbenova a Poděbradská a případně další liniové stavby (železniční tratě, Kbelská, Freyova). Bariéru představují ale také jinak pozitivně hodnocená páteřní cyklostezka A 26 nebo samotná Rokytky, resp. její chybějící přemostění.

Obrázek 12 - bariéry pro pohyb pěších a cyklistů

Legenda obrázku 12 – bariéry pro pohyb v území:

1. **Průchod pod tratí/nad tratí ke Klíčovu** – chybí zde pohodlný průchod do Klíčovského sadu, existuje pouze propustek, který sám o sobě nevyhovuje a není k němu vybudován přístup.
2. **Pragovka** – obrovské neprostupné území, které brání pohybu V-Z (jako alternativní pěší trasa Kolbenovy) i S-J. Na západní straně se nachází zeď, která v současné době postrádá smysl (dá se k ní dostat z obou stran) a představuje pouze bariéru. Na východní straně pás hal, které znemožňují průchodnost územím ve směru východ-západ (chybí tak alternativa k pohybu po Kolbenově a Poděbradské).
3. **Kolbenova ulice** – rušný provoz, při dešti hrozí postříkání od rychle jedoucích aut, chybí přechody, parkující auta na chodníku, zdejší cyklostezka nebezpečná, obecně se nedodrží rychlost.
4. **Oblast západně od AFI** – neprůchodný průmyslový areál, který znemožňuje se na náměstí OSN dostat jinak než po Kolbenově.
5. **Odnikud nikam vedoucí cyklostezka podél železniční tratě** – místní si musí velmi zajet, aby mohli pokračovat ve zvoleném směru.
6. **Továrna Pepsi** – rozsáhlý areál, který lidem z projektů YIT a Suomi komplikuje cestu na metro – buď musí jít po rušné Kolbenově nebo přes nedořešený systém cest parku Zahrádky, který není přímou trasou a bývá rozbahněný.
7. **Náměstí OSN** – nevstřícné místo, které komplikuje pohyb hlavně chodcům a cyklistům. Dlouhé intervaly na semaforu a nepohodlný přestup na tramvaj. Cyklisté se v silné dopravě (tramvaje,

autobusy, auta) necítí bezpečně. Na kole se nesmí po chodníku ani v blízkosti gymnázia. Zároveň je toto místo silná „emocionální bariéra“ v podobě nepořádku, bezdomovců a narkomanů v parku v blízkosti metra.

8. **Omezená průchodnost kolem ulice Na černé strouze** – oblast v současnosti nelze procházet ve směru východ-západ. Cesta k metru Kolbenova je “krkolomná” a nepříjemná. Chodník je v soukromém vlastnictví a v případě, že se zaváží sklady provozoven (zejména antikvariátu Knihobot), není vůbec průchodný.
9. **Soukromý park** – představuje bariéru pro volný pohyb dál kolem Rokytky.
10. **Podchod tunelem pod cyklostezkou** – nevhodné a nedostačující řešení křížení Rokytky s cyklostezkou, chodník v tunelu je úzký, bez zábradlí, vedou k němu prudké schody, nevyvolává pocit bezpečí.
11. **Křížení Rokytky a Poděbradské** – nelze pokračovat dále kolem Rokytky a je třeba dostat se na cyklostezku, kam se však nelze dostat bezbariérově (alternativou je přecházení Poděbradské).
12. **Kejřův mlýn - oplocený areál u Hořejšího rybníka** – představuje bariéru pro pěší a cyklisty ve směru sever-jih.
13. **Nezvládnuté prostředí u podchodu** – nebezpečný souběžný provoz cyklistů (sjíždějí z kopce) pěších a aut, která parkují a vypakovávají, cesta je zde do zatáčky, za kterou není vidět.
14. **Ul. U Elektry/Bleší trhy** – ulice, která by jinak mohla být přirozenou spojnicí k rekreační oblasti u Hořejšího rybníka. V době konání bleších trhů hodnoceno jako nepříjemné (špína, velký hluk, příliš mnoho lidí) a nebezpečné (silný provoz bez důsledného vymáhání pravidel, pohyb “podivných existencí”).
15. **Chybějící cesta k Třešňovce** – železnice vytváří bariéru v cestě směrem k sadu Třešňovka.
16. **Křižovatka u nádraží Libeň** – bariéra především pro chodce.
17. **Křížení Freyova – Rokytky** – problematické místo z hlediska pohybu přes komunikaci ve směru V-Z (chybí návaznost na cestičku na pravé straně Rokytky, na straně ul. Levobřežní je sice přechod, ale nebezpečný).
18. **Neprůchozí oblast u O2 Areny** – obrovský komplex, který je neprůchozí a musí se dlouze obcházet.
19. **Špatný průchod k Rokytkce od O2 Areny** – z oblasti O2 Areny nejde dobře projít směrem k Rokytkce do ulice Piskáčkových.
20. **Poděbradská** – pro pěší a cyklisty místo, kde se neradi pohybují. Automobilistům, kteří zde bydlí, chybí otočky typu u-turn a tak se otáčejí na semaforech a vytváří nebezpečné situace.
21. **Chybějící propojení Nové Harfy s ul. Sousedíkova** – soukromé parkoviště a další pozemky představují bariéru propojení mezi Novou Harfou a ulicí Sousedíkova (V-Z).
22. **Křižovatka Modrého a Hlinky** – o víkendech je zde silný provoz pěších, kteří směřují k parku – ti se mísí s provozem aut, která zde nemají ani sníženou rychlost (v komentářích návrh na předělání na pěší zónu).

veřejných služeb, resp. nedostatečné občanské vybavenosti a ochrany těch hodnot, za kterými se sem lidé přistěhovali. Dobře je to vidět na diagramu (obrázek 14), který ukazuje výsledek zpracování odpovědí na otázku: „Proč byste se odsud odstěhovali?“ Na jednu stranu je to tedy již dnes pociťovaný deficit škol, zdravotních služeb nebo přetížená dopravní infrastruktura. Na stranu druhou je to zničení, resp. přetížení parků a „zelených“ ploch, která tvoří střed území a obklopují jej ze severu i z jihu.

Lidé vnímají jako hrozbu **přetížení území**. Plyne to z jejich dnešní zkušenosti s přetěžováním centrálního Parku Zahrádky. Zárodek sporu, který se dá v budoucnu očekávat je patrný již dnes. Jeho jádrem bude **míra využití, zpřístupnění a kultivace „přírodních“ částí území** jako je okolí Hořejšího rybníka či Klíčovských sadů. Už dnes jsme zaznamenali názory na potřebu kultivace a vytvoření zázemí pro pobyt zde (ala Hamerský rybník) a zároveň protichůdný názor na zachování klidu v území právě tím, že takové zázemí zde budováno nebude.

Někteří respondenti a klíčoví aktéři upozorňují také na hrozbu devastace území plánovanou výstavbou vysutého železničního koridoru právě nad územím mezi Hořejším rybníkem a Meandry Rokytky.

Obrázek 14 - vnímané hrozby dalšího rozvoje území

4. přílohy

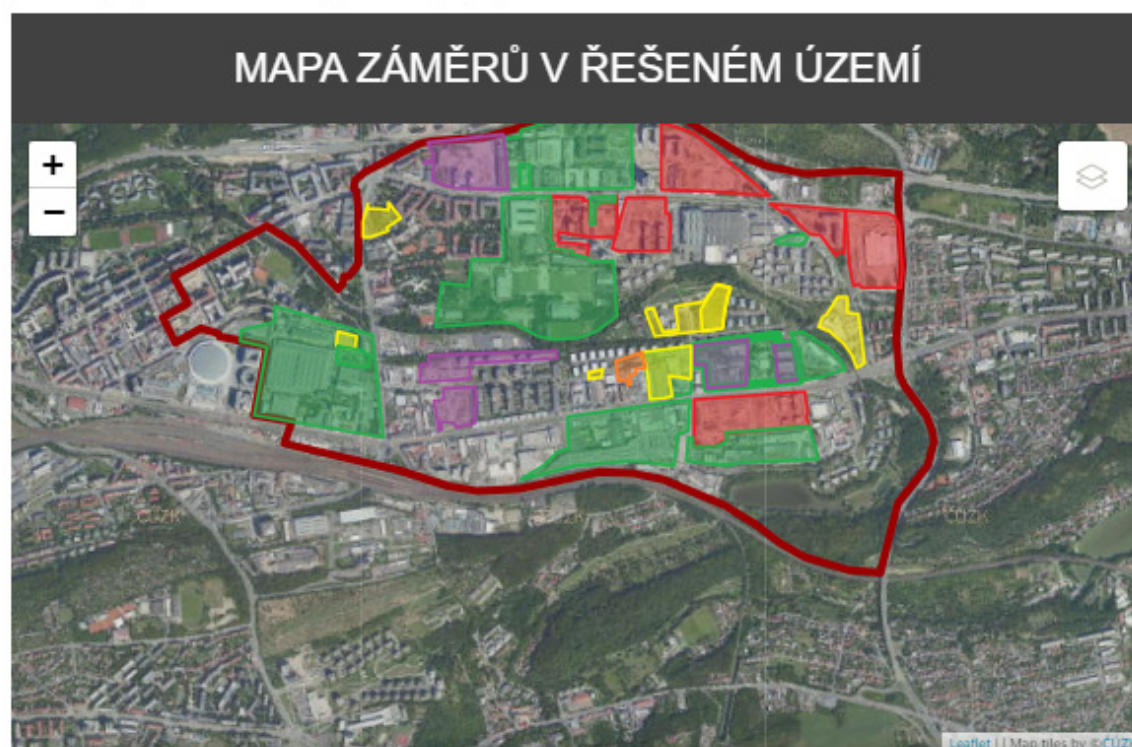
Příloha 1 – ukázka části webu s informacemi o záměrech v dané lokalitě + výzvou k zapojení do mapování (březen/24)

[Úvod](#) > [O městě](#) > [Magistrát HMP](#) > [Odbory](#) > [Odbor územního rozvoje](#) > [Územní plánování](#) > [Územní studie](#) > [Participace](#)

Vysočany

Odbor územního rozvoje, Magistrátu hl. m. Prahy pořizuje Územní studii Vysočany, jejíž cílem je dotvořit území polyfunkční městskou strukturou, stanovit logické dopravní vazby, pěší propojení a vymezit veřejná prostranství. Území Vysočan je bývalou průmyslovou oblastí, která se postupně přeměňuje na rezidenční čtvrť. Stávající zástavba je složená především z nově postavených bytových domů, administrativních budov, využívaných průmyslových a skladovacích hal a nevyužívaných brownfieldů. Oblast řešená územní studií se nachází v k. ú. Hloubětín, Libeň a Vysočany na území Městské části Praha 9.

Zde můžete vidět jednotlivé záměry v území a v jaké fázi se nachází. Jedná se o záměry různého typu. Pro podrobnější představu si můžete jednotlivé projekty rozkliknout a dovědět se více informací.

[Zobrazit legendu](#)

Chcete se do přípravy územní studie zapojit? Vyplňte on-line dotazník. Máte čas do 20. 3. 2024.

DOTAZNÍK

Dotazník se vztahuje k vyznačenému území Vysočan, Hloubětína a Libně. V dotazníku nám budete moci odpovědět na několik otázek, které se týkají toho, jak vnímáte současný stav a podobu území. Vaše odpovědi nám pomohou připravit kvalitnější studii pro další rozvoj tohoto území.

Příloha 2 – seznam klíčových aktérů v území ⁷

Sektory:

1. Občanský - volnočasové a sportovní kluby
2. Občanský - zájmová a komunitní sdružení
3. Občanský – servisní organizace
4. Veřejný
5. Soukromý

Název aktéra	Sektor:	rozhovor	Účast na setkání
Kolben centrum	zájmová a komunitní sdružení	Ano	Ne
Krocán o.s.	zájmová a komunitní sdružení	Ano	ANO
Hrdlořežská Zvonička	zájmová a komunitní sdružení	Ne	ANO
Rokytká Žije	zájmová a komunitní sdružení	Ano	ANO
Kostel "svatyně krále Krista"	zájmová a komunitní sdružení	Ne	Ne
Edububo klub	volnočasové a sportovní kluby	Ano	Ne
Junák – Svaz skautů a skautek ČR - 53. Středisko skauti Vysočany	volnočasové a sportovní kluby	Odmítnut	Ne
Vodácký oddíl zlatá kotva Praha	volnočasové a sportovní kluby	Odmítnut	Ne
Nadační fond NextGen (komunitně-sportovní centrum Bunkr)	volnočasové a sportovní kluby	Ne	Ne
Rugby Club Praha	volnočasové a sportovní kluby	Ano	ANO
Sokol Vysočany	volnočasové a sportovní kluby	Ano	Ne
komunitní centrum organizace pro pomoc uprchlíkům	veřejný sektor (instituce)	Ano	Ne
Integrační školička vysočany	veřejný sektor (instituce)	Ne	Ne
Základní škola Elektra	veřejný sektor (instituce)	Ne	Ne
Mateřská škola U Vysočanského pivovaru	veřejný sektor (instituce)	Ne	Ne
Gymnázium Špitálská	veřejný sektor (instituce)	Ne	Ne
Pobočka Městské knihovny Praha	veřejný sektor (instituce)	Ne	Ne
Střední škola	veřejný sektor (instituce)	Ne	Ne
Uměleckořemeslná střední škola	veřejný sektor (instituce)	Ne	Ne
Základní škola na balabence	veřejný sektor (instituce)	Ne	Ne
Galerie 9 a kreativní dílna	veřejný sektor (instituce)	Ne	Ne
základní škola špitálská	veřejný sektor (instituce)	Ne	Ne
Krajské asistenční centrum pro uprchlíky z Ukrajiny (KACPU) - Praha	veřejný sektor (instituce)	Ne	Ne
Kurzy OK dům (Divadlo Gong)	Veřejný sektor (instituce)	Ano	Ne
Pragovka Art Gallery	soukromý sektor	Ano	Ne
Storyous	soukromý sektor	Ne	Ne

⁷ Kontaktní údaje nejsou součástí verze pro zveřejnění. Veřejně dostupné údaje k uváděným organizacím jsou k dispozici na <https://www.mapotic.com/vysocany>

Billiard klub	soukromý sektor	Ne	Ne
the english college in prague	soukromý sektor	Ne	Ne
Bleší trhy praha	soukromý sektor	Ne	Ne
Jesle a školka eduart	soukromý sektor	Ne	Ne
For junior školka	soukromý sektor	Ne	Ne
Kavárna a pražírna alacoffee	soukromý sektor	Ne	Ne
Kavárna monkey coffee house	soukromý sektor	Ne	Ne
Česká hospůdka na radnici	soukromý sektor	Ne	Ne
Kavárna café kristy	soukromý sektor	Ne	Ne
Ráj poníků	soukromý sektor	Ne	Ne
triangl park - skate park (metrostav)	Soukromý setkor	Ne	Ne

Příloha 3 Struktura rozhovoru

Bio

Jaký je váš vztah k tomuto území?

Kde a jak dlouho tu bydlíte? / Kde a jak dlouho tu působíte?

Témata důležitá pro studii

Považujete to tu za svůj domov/sídlo?

Plánujete tu bydlet/působit třeba ještě za 10 let? Proč ne?

Co je pro Vás na životě/ Vašem působení zde to pozitivní?

Jak byste nazvala/a čtvrt' kde žijete (působíte), když si budete povídat s přáteli, kolegy?

a) Centra

Co je pro Vás centrem vašeho domova?

Kde by podle vás mohlo být například tržiště, stromeček apod.?

Kam si zajdete s dětmi/ posadit se přáteli?

Kam jinam rád/a chodíte?

Co byste tu ukázala návštěvě, která není z Prahy?

b) Služby

Jaké služby ve své lokalitě postrádáte? Za jakými službami musíte dojíždět?

Jaké služby byste ocenil/a v dochozí vzdálenosti?

Jaké služby budete potřebovat cca za 10 let?

c) Trasy a místa ve veřejném prostoru

Kam se chodíte projít/provětrat, když máte čas?

Kam byste si ve volném čase rád/a na procházku zašla, ale nemůžete? Proč?

Kam rozhodně nikdy nepůjdete? Proč?

Příloha 4 - Struktura pro on-line dotazování

Q1 Které místo považujete za přirozené centrum Vysočan? (často tu procházíte, rádi byste tu viděli vánoční stromek atp.)?

Svůj výběr můžete zdůvodnit.

Q2 Kde to máte rádi (například si sem zajdete na procházku, potkat se známými atp.)?

Svůj výběr můžete zdůvodnit.

Q3 Která místa pro vás představují bariéru v tom, abyste se dostali tam, kam chcete?

Popište, co vám v tom brání (je nepříjemné, neprostopné atp.)

Q4 Když by za vámi přijela návštěva, čím byste se jí v místě svého bydliště chtěl pochlubit?

Q 5 Kde v území bydlíte?

Q 6 Za jakou běžnou občanskou vybaveností musíte dojíždět (daná služba není ve vašem okolí dostupná pěšky)?

1. drobné/denní nákupy
2. větší nákupy do zásoby
3. praktický lékař
4. základní škola,
5. školka
6. sportoviště
7. jiné, jaké:

Q 7 Jaký používáte pro dopravu za těmito službami nejčastěji dopravní prostředek?

1. MHD (tramvaj/bus)
2. metro
3. vlak
4. automobil
5. kolo/koloběžka/elektrická skútry

Q 8 Jak dlouho zde bydlíte?

Specifikujte:

Q 9 Plánujete zde bydlet i za dalších 10-15 let?

1. Rozhodně ano
2. Spíše ano
3. Spíše ne
4. Rozhodně ne
5. Nevím

Q 10 Co by byl důvod, abyste se odsud odstěhoval/a?

Specifikujte: